

SCI-CONF.COM.UA

THE WORLD OF SCIENCE AND INNOVATION

**ABSTRACTS OF IV INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
NOVEMBER 11-13, 2020**

**LONDON
2020**

THE WORLD OF SCIENCE AND INNOVATION

Abstracts of IV International Scientific and Practical Conference
London, United Kingdom
11-13 November 2020

**London, United Kingdom
2020**

UDC 001.1

The 4th International scientific and practical conference “The world of science and innovation” (November 11-13, 2020) Cognum Publishing House, London, United Kingdom. 2020. 1007 p.

ISBN 978-92-9472-197-6

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // The world of science and innovation. Abstracts of the 4th International scientific and practical conference. Cognum Publishing House. London, United Kingdom. 2020. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/iv-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-the-world-of-science-and-innovation-11-13-noyabrya-2020-goda-london-velikobritaniya-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: london@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2020 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2020 Cognum Publishing House ®

©2020 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

1.	<i>Abdurahmonova S.</i> FACTORS OF EDUCATIONAL EFFICIENCY IN THE FORMATION OF MODERN TEACHING SKILLS.	16
2.	<i>Alakbarov R., Abbasov N., Rahimova S.</i> PHYTOCHEMICAL COMPOSITION, TRADITIONAL, PEOPLE AND SCIENTIFIC POSSIBILITIES FOR USE IN MEDICINE OF CONYZA CANADENSIS.	21
3.	<i>Aslanov H. A., Gahramanova R. F.</i> THE EFFECT OF BURIED BIOMASS ON THE WATER-PHYSICAL PROPERTIES OF THE SOIL.	26
4.	<i>Avramenko I.</i> EVALUATION OF LONG-TERM OUTCOMES AND RECOVERABILITY OF PULMONARY TISSUE IN PATIENTS WITH SEVERE COMMUNITY ACQUIRED PNEUMONIA.	31
5.	<i>Dobrovolska S. V., Stetsyuk K. P.</i> SPECIAL FEATURES OF THE BEAUTY SERVICE MARKET ON A DAILY BASIS.	36
6.	<i>Fialko N., Stepanova A., Navrodska R., Meranova N.</i> EFFICIENCY OF THE COMBINED HEAT RECOVERY SYSTEM OF THE BOILER PLANT.	42
7.	<i>Forkun Ya., Glebova M., Ovcharenko R., Zhidenko V.</i> ANALYSIS OF THE OPERATION OF VACUUM THERMAL COLLECTORS DEPENDING ON THEIR LOCATION.	48
8.	<i>Grynyuk S.</i> ACCELERATED DIGITALIZATION AS A MAJOR TREND TO OVERCOME RESTRICTIVE MEASURES IN THE CONTEXT OF THE PANDEMIC.	52
9.	<i>Hayevska M. Yu., Tkachuk A. I., Vasiuta Ya. V., Skorokhod A. V.</i> SYPHILIS: THE CURRENT STATE OF THE PROBLEM IN THE CHERNIVTSSI REGION.	56
10.	<i>Iashvili T., Sherazadishvili B.</i> THE CONCEPT OF HUMAN RESOURCE MANAGEMENT IN THE FIELD OF SERVICES.	61
11.	<i>Ibragimova G. N.</i> USE OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN TEACHING AS A COLLECTIVE INTERACTIVE SYSTEM.	66
12.	<i>Ivanov V. A., Hoshko K. O., Fedotov O. V.</i> KETOSIS AS AN APPROACH TO THE PREVENTION OF DIABETES MELLITUS, ONCOLOGY AND OTHER DISEASES.	70
13.	<i>Kabulov E. A., Xushbakov C.</i> HOUSEHOLDING OF SURKHAN VALLEY IN RUSSIAN SCIENTIFIC SOURCES.	76

14.	<i>Kashyrina I. O., Bondarenko V. A.</i>	79
	ROLE PLAY IN TEACHING ENGLISH AS A MEANS OF DEVELOPING COMMUNICATIVE COMPETENCE IN STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS.	
15.	<i>Kruglyak I., Sereda B., Sereda D., Kruglyak D.</i>	84
	RESEARCH OF PHYSICAL AND MECHANICAL PROPERTIES OF DIFFUSION COATINGS OBTAINED WITH THE USE OF COMPOSITE SATURATING CHARGES.	
16.	<i>Kurbonov B. E.</i>	91
	PROBLEMS OF LIFELONG EDUCATION IN THE DIGITAL ECONOMY.	
17.	<i>Kushnir O. Yu.</i>	95
	INTRODUCTION OF VIRTUE IN MEDICAL UNIVERSITY EDUCATION.	
18.	<i>Karpyk R., Ilkiv N.</i>	100
	RATIONAL SELECTION OF THE INTAKE CHANNEL AT THE DESIGN STAGE OF THE INJECTION MOLD.	
19.	<i>Lazarijeva O.</i>	109
	INSTITUTIONAL PRINCIPLES OF LAND USE FORMATION.	
20.	<i>Lykhovyd P. V., Biliaieva I. M., Piliarska O. O., Boitseniuk K. I.</i>	115
	REMOTE SENSING FOR LARGE-SCALE CROP YIELDS FORECAST.	
21.	<i>Orishchenko G.</i>	117
	ДО ПИТАННЯ РЕПЕРТУАРНОЇ ПОЛІТИКИ ДЛЯ АНСАМБЛІВ НАРОДНИХ ІНСТРУМЕНТІВ ДМШ НА ПРИКЛАДІ КОНКУРСІВ ДРОГОБИЧА.	
22.	<i>Otinashvili R. G., Vanishvili M. M.</i>	127
	COMPETITIVE STRATEGY IN BUSINESS.	
23.	<i>Ovchinnikov O. V., Shumykin S. O., Bilonyk D.I., Doroshenko Ya. V., Bilonyk I. M.</i>	134
	STUDY OF THE STRUCTURE AND PROPERTIES OF TITANIUM MELTED BY THE ELECTROSLAG METHOD IN AN OPEN CRYSTALLIZER.	
24.	<i>Petrovych I.</i>	139
	INTER-PARLIAMENTARY COOPERATION AND PARLIAMENTARY DIPLOMACY IN THE EU'S EXTERNAL ACTION.	
25.	<i>Ratushnyi O., Kulikov O.</i>	145
	NUMERICAL STUDY OF THE CENTRIFUGAL CONTRA ROTATING BLADE SYSTEM.	
26.	<i>Sattorova M. A.</i>	154
	PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL SUPPORT AS A MECHANISM OF EFFECTIVE FUNCTIONING OF CONDITIONS AND PARAMETERS OF INCLUSIVE EDUCATION.	
27.	<i>Sitnikova N.</i>	157
	PROFESSIONAL SELF-DETERMINATION OF CHILDREN WHO LEAD A NOMADIC LIFESTYLE WITH THEIR PARENTS.	

28.	<i>Trembus I., Semenenko N., Rilakov I.</i> THE STRENGTH CHARACTERISTICS OF OXIDATE ORGANICALLY SOLVENT STRAW PULP.	163
29.	<i>Tsybulya Ye. S., Hoshko K. O., Fedotov O. V.</i> DEPRESSION: IT'S DIAGNOSTICS, PSYCHOSOMATIC MANIFESTATIONS AND APPROACHES TO TREATMENT.	167
30.	<i>Vasylyshyna N. M.</i> DIGITAL TECHNIQUES EMERGENCE IN THE TEACHING PROCESS OF TERTIARY EDUCATION.	174
31.	<i>Verbova V.</i> АЛЕКСАНДР ПРИБЫЛОВ И ЕГО СОНАТИНА №3:МЕТОДИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ИЗ ЛИЧНОГО ОПЫТА.	177
32.	<i>Vodolazska O. I., Khomenko L. N.</i> ANALYSIS OF THE DYNAMICS, STRUCTURE OF DUTIES, CUSTOMS PAYMENTS AND THEIR REGULATION.	186
33.	<i>Yarnykh T. G., Levachkova Yu. V., Rukhmakova O. A., Chushenko V. M.</i> STUDIES ON THE KINETICS OF METRONIDAZOLE RELEASE FROM DIFFERENT SUPPOSITORY BASES.	195
34.	<i>Zlatina Z. P.</i> THE WORLD OF OCCUPATIONAL METAPHOR- A CONTRASTIVE ENGLISH-BULGARIAN STUDY.	200
35.	<i>Zlatina N. E.</i> MEDIA COMMUNICATION IN THE FIELD OF WOMEN'S CANCER. FOCUSING UKRAINIAN WOMEN ON ATTENTION TO THEIR HEALTH.	210
36.	<i>Азьмук Л. А., Кос І. О.</i> ОСОБЛИВОСТІ ЛОГІСТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ ТОРГОВЕЛЬНИХ МЕРЕЖ В УКРАЇНІ.	213
37.	<i>Андрющенко Я. Е., Тищенко С. І.</i> FORMATION OF FOREIGN LANGUAGE COMMUNICATIVE COMPETENCE IN PROFESSIONAL TRAINING OF MASTERS OF PUBLIC MANAGEMENT AND ADMINISTRATION.	219
38.	<i>Атаи Р. К.</i> БУДУЩЕЕ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В ВИДЕОИГРАХ.	223
39.	<i>Ахмедова Тарана Муталлим кызы</i> ОЦЕНКА РИСКА В ИНВЕСТИЦИОННЫХ ПРОЕКТАХ.	232
40.	<i>Безсмертна Н. В.</i> МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ ЮРИДИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.	241
41.	<i>Бізякіна О. А., Зайцева К. І.</i> МОВЛЕННЄВА ДІЯ І МОВНЕ МАНІПУЛЮВАННЯ В АНГЛІЙСЬКОМОВНІЙ РЕКЛАМІ.	246

42. **Брянська М. Д.** 252
РОЛЬ ІНСТИТУТУ УПОВНОВАЖЕНОГО ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ З ПРАВ ЛЮДИНИ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ КОНТРОЛЮ ЗА
ДОТРИМАННЯМ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ ТА ГРОМАДЯНИНА.
43. **Батченко Л. В., Гончар Л. О., Лясківська В. М.** 257
УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ТА РЕНТАБЕЛЬНІСТЮ
ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ
АСПЕКТИ.
44. **Буглай Н. М.** 266
КАРПАТСЬКИЙ ЄВРОРЕГІОН У СИСТЕМІ УКРАЇНСЬКО-
ПОЛЬСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ.
45. **Буксіна І. В.** 272
ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ПРОЦЕС ЦІНОУТВОРЕННЯ
ПІДПРИЄМСТВА-ДИСТРИБ'ЮТОРА.
46. **Бурмістров О. М., Драч А.** 278
АНАЛІЗ КОНЦЕПЦІЇ ВПЛИВУ ВОДНЕВИХ ЗВ'ЯЗКІВ НА ПРОЯВ
ДЕЯКИХ АНОМАЛЬНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ВОДИ.
47. **Бурицева Д. О., Шаторна В. Ф., Колосова І. І., Руденко К. М.** 285
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «МЕДИЧНА
БІОЛОГІЯ» АНГЛОМОВНИМ СТУДЕНТАМ В УМОВАХ
ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.
48. **Бутенко А. О., Демиденко Ю. В., Макеєнко Л. Р., Бичко К. О.,
Роденко О. В.** 295
ЕКОЛОГІЧНІ СПОСОБИ ЗАХИСТУ РОСЛИН КУКУРУДЗИ ВІД
ШКОДОЧИННИХ ОБ'ЄКТІВ.
49. **Вересоцька Н. І., Висоцький О.** 304
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ
НАВЧАЛЬНИХ СИСТЕМ У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ
ПРОЦЕСІ.
50. **Вишневська М.-В. Ю., Добуляк Л. П.** 309
ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ КЛАСТЕРНОГО АНАЛІЗУ ДЛЯ
ОЦІНКИ РІВНЯ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ У СВІТІ.
51. **Войтовська В. І., Третьякова С. О., Сторожик Л. І.,
Кононенко Л. М., Орел О.** 316
ЯКІСНІ ПОКАЗНИКИ НАСІННЯ КРАМБЕ АБІССІНСЬКОЇ
(SRAMBE ABYSSINICA HOCHST.).
52. **Власенко Ю. Л., Сухорабський Д. К.** 322
ПРАВОВІ ЗАХОДИ ОХОРОНИ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ ВІД
ВИКИДІВ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ: СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ НА
ШЛЯХУ ДО ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.
53. **Голота Н. Я.** 332
ТЕСТ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ ПЕДАГОГІЧНОГО КОНТРОЛЮ.
54. **Гурін Р. С.** 340
ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ПІД
ЧАС ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ.

55.	<i>Гурський І. Ю., Казак Ю. Ю.</i> ПРОФЕСІОГРАМА ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ НУШ В ЕПОХУ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ СЬОГОДЕННЯ.	344
56.	<i>Гусєв В. М., Мудрик О. С., Єрмоленко С.</i> ВИЗНАЧЕННЯ НЕГАТИВНИХ ФАКТОРІВ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ПСИХОСОМАТИЧНИЙ СТАН СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІОННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ.	347
57.	<i>Дрожжина Е. І.</i> СТВОРЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО СЕРЕДОВИЩА В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ.	352
58.	<i>Дубінська А. В.</i> ГЕНДЕРНИЙ АСПЕКТ ТА НЕВЕРБАЛЬНІ ЗАСОБИ СПІЛКУВАННЯ В АНГЛОМОВНІЙ ПРОЗІ ХХ ТА ХХІ СТОЛІТЬ.	359
59.	<i>Желуденко М. О.</i> ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ ЗАГРОЗИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ.	367
60.	<i>Заболотна Н. Я., Кравець Ю. Р., Дерюгін І. К.</i> ОСНОВИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ.	371
61.	<i>Завідна Л. Д., Ковалевська А. С.</i> СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА.	377
62.	<i>Задоріна О. М., Влаєв Ю. І., Качан Т. В.</i> ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПОГЛИБЛЕНОГО ВИВЧЕННЯ ОКРЕМИХ ТЕМ МАТЕМАТИКИ У 10-11 КЛАСАХ.	384
63.	<i>Зубенко І. Р., Долгова Д. О.</i> МОДЕЛЮВАННЯ БІЗНЕС ПРОЦЕСУ НА ПРИКЛАДІ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОЕКТНОГО ВІДДІЛУ ІТ КОМПАНІЇ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ПОКРАЩЕННЯ.	390
64.	<i>Зубко В. С.</i> ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ УНІВЕРСИТЕТУ.	394
65.	<i>Іванова О. М., Максименко О. С.</i> ПРОБЛЕМА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ОБІЗНАНОСТІ СТУДЕНТІВ ПРО ПРИНЦИПИ РАЦІОНАЛЬНОГО ХАРЧУВАННЯ ТА ШКІДЛИВОГО ВПЛИВУ ФАСТ-ФУДУ, ЩО КОРЕЛЮЄ ЗІ СКАРГАМИ ТА СИМПТОМАМИ, ЯКІ ХАРАКТЕРНІ ДЛЯ ЗАХВОРЮВАНЬ ШЛУНКОВО-КИШКОВОГО ТРАКТУ.	399
66.	<i>Іванченко С. В., Ковальова О. М.</i> СИРОВАТКОВИЙ РІВЕНЬ ХЕМЕРИНУ У ХВОРИХ НА ГІПЕРТОНІЧНУ ХВОРОБУ З ОЖИРІННЯМ: УЧАСТЬ У МЕТАБОЛІЗМУ ГЛЮКОЗИ ТА ВПЛИВ НА КЛІНІЧНИЙ ПЕРЕБІГ ЗАХВОРЮВАННЯ.	408
67.	<i>Карпенко М. Ю.</i> ДЕЯКІ ГІПНОСТИЛІСТИЧНІ ШАБЛони НАВІЮВАННЯ.	418

68.	Коваленко І. А. ОСОБЛИВОСТІ КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ АНТИКВАРНИХ РЕЧЕЙ НА АУКЦІОНІ.	423
69.	Ковшар О. В., Куц К. М. РОБОТА ВИХОВАТЕЛЯ-ТЮТОРА З ОБДАРОВАНИМИ ДІТЬМИ ПЕРЕДШКІЛЬНОГО ВІКУ : ПОСЛІДОВНІСТЬ В ОРГАНІЗАЦІЇ СУПРОВОДУ.	428
70.	Колесник В. В., Полупан В. В., Пенкіна Н. М., Бобровська А. О. ВИЗНАЧЕННЯ КОМПЛЕКСНОГО ПОКАЗНИКА ЯКОСТІ ДЕЯКИХ СОРТІВ ПЕРЦЮ СОЛОДКОГО.	435
71.	Коломієць А. А. ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НОСІЇВ ТАРГЕТНОЇ РЕКЛАМИ ПІДПРИЄМСТВА.	446
72.	Кондрицька К. В. МОДЕРНІЗАЦІЯ ЗМІСТУ ТА СТРУКТУРИ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ ДЛЯ УСПІШНОГО ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ ПЕДАГОГА.	452
73.	Коржавих І. М., Юришева Л. В. МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ.	459
74.	Кунденко Я. М., Підкуйко В. А. ФІЛОСОФСЬКЕ РОЗУМІННЯ НОРМИ ТА ВІДХИЛЕННЯ.	469
75.	Курило Н. Г., Вискребенцева А. В., Гончаренко Л. І., Северина В. С., Міщенко О. В., Мельник В. А. ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ НА УРОКАХ СЛОВЕСНОСТІ.	476
76.	Кулак Н. В. РЕАЛІЗАЦІЇ ІНСТИТУТУ КОНСТИТУЦІЙНОЇ СКАРГИ В УКРАЇНІ.	483
77.	Лавіцкая М. В. ВЫКАРЫСТААННЕ ІНТАРАКТЫЎНАЙ ГУЛЬНІ У СІСТЭМЕ ДАШКОЛЬНАЙ АДУКАЦЫІ.	487
78.	Лапшин В. А., Видавская А. О., Видавская А. Г. НОВЫЕ ЗНАНИЯ О ВСЕЛЕННОЙ И ЧЕЛОВЕКЕ ПРОИСХОЖДЕНИЕ, ПРИРОДА, СОСТАВ МЫСЛЕОБРАЗНЫХ ЛЕТУЧИХ ВИРУСОВ И ИНФЕКЦИЙ.	492
79.	Лекерова Г. Ж., Полатова С. Д. ЛИНГВИСТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ БИЛИНГВОВ В ИЗУЧЕНИЯ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА.	502
80.	Лиско А. І. ОБ'ЄКТИВІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУ ЩАСТЯ В КІНОФІЛЬМІ «ПОСПІШАЙ КОХАТИ».	509

81. **Локшин В.** 518
 ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
 МЕНЕДЖЕРІВ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ СФЕРИ З УРАХУВАННЯМ
 СУЧАСНИХ ЦІННІСНИХ ІННОВАЦІЙНИХ СТРАТЕГІЙ
 ПРОМИСЛОВОСТІ, ПІДПРИЄМНИЦТВА, КАР'ЄРНОГО
 ЗРОСТАННЯ.
82. **Лук'яник Л. В.** 527
 ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ
 СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ
 НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.
83. **Людкевич Г. П., Сухань Д. С., Ботаневич Є. О., Великоцький Т. М.,
 Мельник В. А.** 533
 ЗВ'ЯЗОК МІЖ ПОЛІМОРФІЗМОМ VAL66MET ГЕНУ BDNF ТА
 ПАТОЛОГІЄЮ ГОЛОВНОГО МОЗКУ.
84. **Людкевич Г. П., Сухань Д. С., Валовий Н. В., Орленко В. С.,
 Гайдуков Н. В.** 542
 ПОЛІМОРФІЗМ ГЕНУ MTHFR ТА РОЗВИТОК МОЖЛИВИХ
 ПАТОЛОГІЙ ПІД ЧАС ПЕРЕБІГУ ВАГІТНОСТІ.
85. **Ляшук Р. П., Попович А.** 552
 СТАН МІКРОФЛОРИ ВМІСТУ ПОРОЖНИНИ ТОВСТОЇ КИШКИ У
 ХВОРИХ НА ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ ТИПУ 1 У ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД
 ВІКУ.
86. **Ляшук Р. П., Мироняк Д.** 559
 СТАН ВЕГЕТАТИВНОЇ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ У ХВОРИХ НА
 ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ.
87. **Майстренко Ю. В.** 564
 ФРІЛАНС ЯК СУЧАСНИЙ ВИД ТРУДОВИХ ВІДНОСИН.
88. **Малецька О. Р., Васюк С. О.** 569
 СПЕКТРОФОТОМЕТРИЧНЕ ВИЗНАЧЕННЯ КАРВЕДІЛОЛУ В
 ТАБЛЕТКАХ «КАРВЕДІЛОЛ-КВ 25 МГ».
89. **Маргосюк І. Л., Куліш Л. О., Мартинюк З. В., Яремчук Р. В.** 575
 ОСНОВИ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ:
 ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА І ПРЕВЕНТИВНА ОСВІТА.
90. **Марковська О. Є., Дудченко В. В., Гречишкіна Т. А.** 584
 ЕФЕКТИВНІСТЬ БІОЛОГІЧНОГО ТА ХІМІЧНОГО ЗАХИСТУ
 РОСЛИН ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ВІД ТЕМНО-БУРОЇ ПЛЯМИСТОСТІ
 ТА КОРЕНЕВИХ ГНИЛЕЙ.
91. **Матолінець Н. В., Глуховська С. І., Живіцька Х. З.** 589
 ЛЕГЕНЕВА ВЕНТИЛЯЦІЯ ПРИ ПРОВЕДЕННІ
 ВІДЕОТОРАКОСКОПІЧНИХ ОПЕРАЦІЙ.
92. **Мокроменко О. В.** 592
 ДІЯЛЬНІСТЬ ЗАКЛАДІВ ЕЛЕМЕНТАРНОЇ ОСВІТИ У ВЕЛИКІЙ
 БРИТАНІЇ ОСТАННЬОЇ ТРЕТИНИ ХІХ СТ.

93. *Недашковская Т. Е., Жайворон Е. В.* 600
 ПСЕВДОНИМ И ФАМИЛИЯ КАК СОСТАВЛЯЮЩИЕ ЛИЧНОСТИ ПЕРСОНАЖА (НА ПРИМЕРЕ ОБРАЗА ИВАНА БЕЗДОМНОГО) В РОМАНЕ М. А. БУЛГАКОВА «МАСТЕР И МАРГАРИТА».
94. *Ніколенко Л. І.* 606
 КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА.
95. *Норкобилов Б. Т.* 611
 ЭКОЛОГО-ЭПИЗОТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ШИСТОСОМОЗА В ЗОНЕ ПРИАРАЛЬЯ.
96. *Огірко О. І., Шевченко Н. В.* 618
 ВИКОРИСТАННЯ ЕКОНОМЕТРИЧНИХ МОДЕЛЕЙ ДЛЯ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ.
97. *Олійник Н.* 622
 СОЦІАЛЬНА СФЕРА СОЦІОКУЛЬТУРНОГО ОСВІТНЬОГО АГРАРНОГО СЕРЕДОВИЩА.
98. *Пащук Р. І., Васильєва Г. Й., Максименко О. В.* 628
 МОВНИЙ ЕТИКЕТ ЯК ВИЯВ НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ.
99. *Пивоварова Г. Б.* 636
 СПЕЦИФІКА УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМИ РИЗИКАМИ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ.
100. *Пильтяй О. М., Мальцев О. С.* 643
 ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПІДХОДІВ З ПРОФОРІЄНТАЦІЇ У ПРОЦЕСІ ТРУДОВОЇ ПІДГОТОВКИ ШКОЛЯРІВ.
101. *Підшибякін С. В.* 648
 ДЕСЯТИДЕННЕ ОДНОСТОРОННЄ ПРИПИНЕННЯ БОЙОВИХ ДІЙ ЗСУ НА ДОНБАСІ У ЧЕРВНІ 2014 р.: УКРАЇНСЬКІ ОЦІНКИ.
102. *Подобна Н. В., Гордієнко Т. В.* 658
 РОЗВИТОК ЛОГІЧНОГО МИСЛЕННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЗАСОБАМИ ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ.
103. *Поліщук Т. В., Хоришко С. Д., Коломієць І. С., Пурдик Р. М., Матвійчук О. А.* 662
 ЕКОЛОГО-ФАУНІСТИЧНІ ГРУПИ ПТАХІВ ЛАДИЖИНСЬКОГО ВОДОСХОВИЩА ТА ПРИЛЕГЛИХ ТЕРИТОРІЙ.
104. *Посна Т. В., Зайцева К. І.* 666
 ЛІНГВОКОНФЛІКТОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТЕКСТІВ АНГЛОМОВНИХ ЗМІ.
105. *Прокопенко Л. І.* 672
 НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА З ПРИРОДОЗНАВСТВА І КРАЄЗНАВСТВА – ВАЖЛИВА СКЛАДОВА У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ.
106. *Прокопова О. П., Ляска О. П., Яцків Д.* 678
 ОСОБЛИВІ ДІТИ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ: ДО ПИТАНЬ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ.

107. *Процик А. І., Кубицький С. О.* 684
 РОЗРОБКА МЕТОДИЧНИХ РЕКОМЕНДАЦІЙ ЩОДО
 ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ
 ПЕРСОНАЛОМ НА ПІДПРИЄМСТВІ.
108. *Пуцята І. С.* 694
 МЕТАМОВА, ЯК ІНСТРУМЕНТ СИНЕРГЕТИЧНОГО ВПЛИВУ НА
 ТЕЛЕБАЧЕННІ.
109. *Радько В. М., Мацюра С. І., Пестова Т. М.* 699
 ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ПРАЦЯ ЯК ОСНОВА ТА УМОВА
 ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ ТА
 ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.
110. *Резніченко А. О.* 710
 СУЧАСНА ДИСТРИБУЦІЙНА ПОЛІТИКА ТЮТЮНОВИХ
 КОМПАНІЙ НА ПРИКЛАДІ КОМПАНІЇ РМІ.
111. *Різничук Н. І., Веркалець А. В.* 717
 ОНТОГЕНЕТИЧНА СТРУКТУРА POLYGONATUM
 LATIFOLIUM DESF. У БІОТОПАХ ПЕРЕДКАРПАТТЯ.
112. *Романенко Л. В., Кокташ М. Г.* 726
 ЗАСТОСУВАННЯ КВЕСТ-ТЕХНОЛОГІЇ НА УРОКАХ
 ЛІТЕРАТУРИ.
113. *Рахматова Г. Б., Аллабердиев И. И.* 730
 ТЕМПЕРАТУРНАЯ ЗАВИСИМОСТЬ АНТИКОРРОЗИОННЫХ
 СВОЙСТВ БИЦИКЛОВЫХ ОРГАНИЧЕСКИХ СОЕДИНЕНИЙ.
114. *Рощенко О. О., Левченко В. І.* 736
 ПРОБЛЕМА ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ
 МУЗИЧНО-ТЕАТРАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.
115. *Салаева С. Д., Ахундова Э. М., Оджаги Д. М., Омарова С. Н.* 744
 ИЗУЧЕНИЕ ТЕХНОЛОГИЧЕСКИХ ПОКАЗАТЕЛЕЙ ЗЕРНА
 ГЕНОТИПОВ МЯГКОЙ ПШЕНИЦЫ.
116. *Сатуновська І. Ф.* 747
 МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ УСПІШНОЇ ОСОБИСТОСТІ НА
 ЗАНЯТТЯХ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ.
117. *Селихов Ю. А., Коцаренко В. А., Россихин В. В.* 751
 ІНТЕГРАЦІЯ РАЗВИТИЯ ВОДОРОДНОЙ ЭНЕРГЕТИКИ.
118. *Сербіненко Н. В., Ткаченко В. О.* 760
 ОЦІНКА КОНКУРЕНТНИХ ПОЗИЦІЙ ЛІКУВАЛЬНО-
 ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.
119. *Середа О. О.* 764
 РОЛЬ ЗЕМЕЛЬНО-РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ У РОЗВИТКУ
 СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.
120. *Січкач А. М., Січкач А. В., Осадчук Ю. Г.* 769
 РОЗРОБКА ТА ДОСЛІДЖЕННЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНИХ РЕЖИМІВ
 ЕЛЕКТРОПРИВОДУ КАР'ЄРНОГО САМОСКИДУ БІЛАЗ З
 РЕКУПЕРАТИВНИМ ГАЛЬМУВАННЯМ.

121. *Симчич Х. С., Рудник В. Т., Симчич А. В., Гавриш Т. Ю.* 774
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ: ВИКЛИКИ ЧАСУ.
122. *Солдатенко О., Григор'єва Н.* 780
ПРОБЛЕМИ, ЯКІ ВИНИКАЮТЬ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ЗАПОБІЖНОГО ЗАХОДУ У ВИГЛЯДІ ТРИМАННЯ ПІД ВАРТОЮ.
123. *Сошина Ю. М., Василенко К. О.* 784
ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ НА ОСОБИСТІСТЬ ПІДЛІТКІВ.
124. *Сумець О. М., Співакова Н. О.* 789
ДО ПИТАННЯ МЕТОДОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИРОБНИЧИХ ПІДПРИЄМСТВ.
125. *Сухань Д. С., Людкевич Г. П., Верстюк С. Б., Соловей О. С., Лисицька Є. В.* 794
АСОЦІАЦІЯ ПОЛІМОРФІЗМУ ГЕНА AMPD1 ІЗ СЕРЦЕВО-СУДИННИМИ ЗАХВОРЮВАННЯМИ.
126. *Товт С. В.* 802
ІСТОРИЧНА ГЕНЕЗА КІБЕРСПОРТУ У РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ.
127. *Ткач В. В., Кушнір М. В., Мінакова Т. Г., Петрусяк Т. В.* 805
ТРИ КОМБІНОВАНІ ХІМІКО-МАТЕМАТИЧНІ ЗАВДАННЯ В БРАЗИЛЬСЬКОМУ СТИЛІ НА ТЕМУ ПОПУЛЯРНИХ ПОРТУГАЛЬСЬКИХ ПІСЕНЬ.
128. *Турсунов С. Н.* 812
ГОРОДА И СЕЛА СРЕДНЕВЕКОВОГО ЧАГАНИАНА.
129. *Ульянова В. С., Піднібенна Я. В., Крамаренко А. А.* 819
МУЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ У КИТАЇ.
130. *Федонюк Л. С.* 827
ВІДОКРЕМЛЕНА ПРИКЛАДКА ЯК СТИЛІСТИЧНИЙ ЗАСІБ У МОВІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГАЗЕТНОЇ ПЕРІОДИКИ.
131. *Федорова О. А., Холодова М. І.* 837
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ КРИСТАЛОГРАМ ЕКСТРАКТІВ СЛИНИ ОСІБ, ХВОРИХ НА РІЗНОМАНІТНІ ЗЛОЯКІСНІ НОВОУТВОРЕННЯ.
132. *Федь І. А., Валявский В.* 844
РІВЕНЬ ТОЧНОСТІ РУХІВ У ДІТЕЙ З ГЛУБОКИМИ ПОРУШЕННЯМИ ЗОРУ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ПЕРВИННОГО ДЕФЕКТУ.
133. *Халимбетов Ю. М., Юлдашев С. Ж., Мамиров В. А.* 850
РОЛЬ НАЦІОНАЛЬНИХ ЦЕННОСТЕЙ В ФОРМИРОВАНИИ АКМЕОЛОГИЧЕСКОЙ ЖИЗНЕННОЙ ПОЗИЦИИ МОЛОДЕЖИ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАНА.
134. *Хачатурян К. Р.* 856
ХУДОЖНІЙ ЧАС І ПРОСТІР У РОМАНІ «ХІБА РЕВУТЬ ВОЛИ, ЯК ЯСЛА ПОВНІ?».

135. *Хоришко С. Д., Поліщук Т. В., Назорняк І. Р., Пурдик Р. М., Матвійчук О. А.* 862
ОСОБЛИВОСТІ ТРОФІЧНИХ ЗВ'ЯЗКІВ ПТАХІВ
ЛАДИЖИНСЬКОГО ВОДОСХОВИЩА ТА ПРИЛЕГЛИХ
ТЕРИТОРІЙ.
136. *Хортецька Т. В., Єренко О. К., Смойловська Г. П., Малюгіна О. О.* 867
ДОСЛІДЖЕННЯ ВМІСТУ ПОЛІСАХАРИДІВ У ЛИСТІ *PLANTAGO*
ALTISSIMA L. У ВЕГЕТАЦІЙНИЙ ПЕРІОД.
137. *Хряпінський П. В.* 874
ПРАВОМІРНА КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ПОВЕДІНКА.
138. *Цибулько Л. Г., Білецький О. А.* 885
ПРОБЛЕМА ОРГАНІЗАЦІЇ ВІЛЬНОГО ЧАСУ СТАРШИХ
ШКОЛЯРІВ.
139. *Черкесова І. Г.* 890
ОСОБЛИВОСТІ ПОЧАТКОВОГО СПРИЙНЯТТЯ АБЕТКИ РІДНОЇ
МОВИ У ДОБУ ВИСОКИХ ТЕХНОЛОГІЙ.
140. *Чернишевич В. Л.* 897
МЕХАНІЗМ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ САНАТОРНО-
КУРОРТНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ.
141. *Чорноморець В. Ю.* 903
ОБОСНОВАННЯ КОНСТРУКТИВНО-ГЕОГРАФІЧЕСКОГО
ПОДХОДА К АНАЛІЗУ ЕКОЛОГІЧЕСКИ-ЗАВИСИМЫХ
ЗАБОЛЕВАНИЙ НАСЕЛЕННЯ.
142. *Чусова О. М.* 907
ЗАСТОСУВАННЯ ФАСИЛІТАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У
ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ
СОЦІОНОМІЧНОЇ СФЕРИ.
143. *Чухно О. А., Риженко М. В.* 912
ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ СЛУХО-ВИМОВНИХ НАВИЧОК
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО
НАВЧАННЯ.
144. *Шевчук В. В.* 917
ПРОРОСТАННЯ НАСІННЯ ГОРОХУ ОЗИМОГО ЗА
ВИКОРИСТАННЯ РЕГУЛЯТОРА РОСТА ТА БІОІНОКУЛЯНТА.
145. *Шевчук О. А.* 927
БІОМЕТРИЧНІ ПОКАЗНИКИ РОЗСАДИ ОГІРКА ПОСІВНОГО
ПЕРЕД ВИСАДЖУВАННЯМ У ГРУНТ ЗА ДІЇ
РІЗНОНАПРАВЛЕНИХ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ РОСЛИН.
146. *Шевчук І. В., Шехман Н. П.* 936
МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ АРИФМЕТИЧНИХ ДІЙ В
КОНЦЕНТРИ «ДЕСЯТОК» НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ У
ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.
147. *Шманатова А. С.* 944
ПОЕТИЧНИЙ СТИЛЬ ПОЕЗІЇ ДЖОНА ДОННА.

148.	Шилєнкова Л. В. ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА В КОМПЕТЕНТНІСНОМУ ПІДХОДІ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ.	948
149.	Юсіфова В. С. ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ВИКОНАННЯ ПОЛІФОНІЧНИХ ТВОРІВ І. С. БАХА.	958
150.	Юсіфова А. А. ВПЛИВ ТЕМПЕРАМЕНТУ НА МУЗИЧНІ ПЕРЕВАГИ АБО ПРО ГПШОКРАТА, ПРО МУЗИКУ І ПРО МАЙЖЕ НУЛЬОВУ ГПОТЕЗУ.	964
151.	Юхименко Н. Ф. РОЗДУМИ ПРО САМОРЕАЛІЗАЦІЮ ОСОБИСТОСТІ У ФІЛОСОФСЬКІЙ СПАДЩИНІ Г. С. СКОВОРОДИ.	973
152.	Якимчук О. В., Смєлік А. С. ФЕНОМЕН ДИТЯЧОЇ ГЕНДЕРНО-НЕЙТРАЛЬНОЇ МОДИ.	980
153.	Яковенко Н. Д. ЧИСЕЛЬНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ПОВЕРХНЕВОГО ЗМІЦНЕННЯ СТАЛЕВОГО ДИСКА ПРИ ІМПУЛЬСНОМУ ТЕРМІЧНОМУ НАВАНТАЖЕННІ.	984
154.	Яковлева Д. М., Коваленко О. В. МОДЕЛІ ОРГАНІЗАЦІЇ ГАСТРОНОМІЧНИХ ФЕСТИВАЛІВ.	992
155.	Яцишин С. Р. УПРАВЛЕНИЕ РИСКОМ: СУЩНОСТЬ И ФОРМИРОВАНИЕ СТРАТЕГИИ.	1001

ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Лук'яник Людмила Василівна

к.п.н., доцент

Рівненський державний гуманітарний університет

м. Рівне, Україна

Анотація: стаття присвячена визначенню провідних методичних принципів формування соціокультурної компетентності старшокласників на уроках англійської мови: принцип взаємопов'язаного навчання мови і культури, інтерактивності, контрастивності, автентичності навчальних матеріалів, професійної спрямованості іншомовного навчального спілкування, взаємопов'язаного комунікативного та лінгвосоціокультурного розвитку особистості учня, поетапного формування соціокультурної компетентності.

Ключові слова: соціокультурна компетентність, провідні методичні принципи.

Культурологічний підхід до навчання англійської мови в сучасній профільній школі передбачає в освітньому процесі тісну взаємодію мови та культури його носіїв, нерозривність мовної та культурної картини світу, що існує в свідомості учня, в його світосприйнятті, створеному на основі його навчального досвіду вивчення мови через призму культурних явищ та пояснення культурних особливостей через їх втілення у мові. Отже, методичний *принцип взаємопов'язаного навчання мови і культури* у формуванні соціокультурної компетентності старшокласників на уроках англійської мови вважаємо провідним.

Принцип інтерактивності забезпечує встановлення діалогу учня профільної школи з автором країнознавчого тексту, під час якого учень

створює свій інваріантний зміст тексту, що може бути представлений у вигляді усного чи письмового мовленнєвого продукту за умов інтеграції інших видів мовленнєвої діяльності. На думку Ю. В. Британ, методична реалізація цього принципу відбувається за умов організації вчителем процесу читання таким чином, що спільна діяльність учнів (в парах, мікрогрупах) зумовлює вирішення поставлених проблемних завдань, що прискорить і урізноманітнить процес читання, а результат якого може бути представлений у вигляді усного чи письмового мовленнєвого продукту (обговорення, складання конспекту, участь у проекті тощо) [1, с.187].

Принцип урахування рідної мови за словником методичних термінів може бути реалізований в межах двох підходів: перший підхід є латентним, тобто відбувається прихована опора на рідну мову, матеріал подається таким чином, що запобігає інтерференції культурних явищ, за іншим варіантом відбувається свідоме співставлення особливостей рідної та іноземної мови. [2, с.143].

Принцип контрастивності рідної та іноземної мов і культур при формуванні соціокультурної компетентності старшокласників ґрунтується на принципі діалогу україномовної та англomовної культур на основі їх співставлення. В результаті сприйняття та особистої оцінки культурних відмінностей в учнів профільної школи буде сформоване глибоке розуміння як рідної так іноземної культури. Слідом за О. В. Бирюк, стверджуємо, що об'єктом засвоєння на уроках країнознавства виступає та лінгвосоціокультурна лінгвістична та екстралінгвістична інформація, яка частково чи повністю не співпадає з лінгвосоціокультурною дійсністю рідної культури, адже учні пізнають англomовну дійсність через відповідну іноземну мову, яка і виступає будівельним матеріалом вторинної картини світу [3, с.27].

Принцип автентичності навчальних матеріалів пов'язаний з необхідністю добору та використання автентичних країнознавчих текстів для читання, що є реальним продуктом мовленнєвої діяльності носіїв мови та не є адаптованими до потреб старшокласників, а також має високий лінгвосоціокультурний потенціал (художні тексти, особливо нариси про

подорожі носіїв іноземної мови в англomовні країни або іноземців в Україну, газети, журнали, прагматичні тексти (оголошення, буклети, реклами, білети), тексти з Інтернет-джерел (автентичні сайти, що містять країнознавчу інформацію, блоги, чати, електронні довідники і т.д.), що створює умови для одержання практично необмеженого обсягу країнознавчої інформації.

Принцип професійної спрямованості іншомовного навчального спілкування у навчанні читання англomовних країнознавчих текстів знаходить вираження в урахуванні інтересів учнів, що обрали навчання в старшій школі за філологічним профілем. Оскільки більшість старшокласників, що навчаються в класах філологічного профілю, готуються до складання ЗНО з іноземної мови, складання міжнародних тестів з іноземної мови (TOEFL, FCE, CAE, IELTS), вступу до ВНЗ за обраним профілем, навчання за кордоном. Вивчення профільних предметів дозволяє здобути необхідні лінгвосоціокультурні знання професійного спрямування (маємо на увазі будь-яку професію, що пов'язана з використанням іноземної мови, а отже і з іншомовною культурою) та розширює діапазон лінгвосоціокультурної підготовки випускників.

Слідом за О. Леонтович, припускаємо, що сферами спілкування для використання іноземної мови для міжкультурної комунікації випускниками профільної школи можуть бути професійні контакти, торгівля, бізнес, міжнародні обміни, навчання за кордоном, подорожі, міграція, дипломатична діяльність і навіть воєнні дії, що є досить актуальним в умовах сучасної політичної ситуації в Україні [4, с.156].

Принцип взаємопов'язаного комунікативного та лінгвосоціокультурного розвитку особистості учня передбачає, що результатом формування соціокультурної компетентності старшокласників на уроках англійської мови у читанні країнознавчих текстів є здатність та готовність до міжкультурної комунікації та розвиток лінгвосоціокультурних здібностей (спостережливість, неупередженість, емпатія, комунікативна гнучкість, які необхідно розвивати) та якостей учнів (лінгвосоціокультурна ввічливість, толерантність та чутливість). Т. В. Починок вбачає реалізацію, запропонованого нею принципу в наявності

завдань поліфункціонального характеру, що спрямовані як на оволодіння культурою іншомовного спілкування, так і на лінгвосоціокультурний розвиток особистості учня [5, с.7]. Для досягнення цієї мети в процесі формування соціокультурної компетентності старшокласників на уроках англійської мови відбувається відтворення основних характеристик, властивих опосередкованому спілкуванню.

Принцип поетапного формування соціокультурної компетентності старшокласників на уроках англійської мови передбачає орієнтаційний (в нашому дослідженні, підготовчий) та виконавчий (в нашому розумінні, основний і завершальний) етапи такого процесу.

Орієнтаційний етап починається з аналізу інформації країнознавчого тексту, з вилучення культурологічної інформації, що представлена «ціннісними капсулами», в яких міститься інформація про особливості сприйняття та розуміння іншомовної культурної дійсності, а також національних ціннісних орієнтацій, що представлені в іншомовній культурі. На виконавчому етапі учні реалізують свої лінгвосоціокультурні знання у міжкультурній взаємодії, застосовуючи свої лінгвосоціокультурні здібності та якості [5, с.9].

Таким чином, розглянуті вище дидактичні (міжпредметної координації та міжкультурної взаємодії) та методичні (взаємопов'язаного навчання мови і культури, інтерактивності, контрастивності, автентичності навчальних матеріалів, професійної спрямованості іншомовного навчального спілкування, взаємопов'язаного комунікативного та лінгвосоціокультурного розвитку особистості учня, поетапного формування соціокультурної компетентності) принципи створюють теоретичне підґрунтя для організації навчання читання з метою формування соціокультурної компетентності старшокласників на уроках англійської мови в сучасній профільній школі.

Враховуючи специфіку нашого дослідження, розглянуті загальнометодичні принципи необхідно доповнити спеціальними методичними принципами, що відображають закономірності навчання читання як виду мовленнєвої діяльності. У нашому дослідженні ми будемо дотримуватись

спеціальних методичних принципів навчання читання, розробленими Фроловою Т.М. Згідно з першим принципом, ми будемо розглядати *процес формування соціокультурної компетентності у читанні на уроках країнознавства як навчання мовленнєвої діяльності*. Реалізації цього положення сприяє використання автентичних англomовних країнознавчих текстів як навчального матеріалу, наявність комунікативного завдання в інструкції до вправи, що забезпечує вмотивованість цілеспрямованість учнів під час читання, спрямованість контролю на перевірку розуміння лінгвосоціокультурного змісту країнознавчих текстів [6, с.116].

Відповідно до другого принципу навчання, *читання лінгвосоціокультурних текстів є пізнавальним процесом*. Пізнавальна діяльність школярів забезпечується наявністю цікавої актуальної країнознавчої інформації в текстах для читання на уроках країнознавства.

За наступним принципом, навчання читання має включати не лише рецептивну, а й репродуктивну або продуктивну діяльність учнів профільної школи на мовному та смислових рівнях.

Останній принцип реалізується в *перенесенні прийомів смислової обробки інформації, якими учень володіє у процесі читання рідною мовою*. Для цього необхідно формувати в учнів ставлення до читання як до спілкування з носіями іноземної мови опосередкованого текстом, в інструкції до вправ необхідно ставити комунікативне завдання практичного характеру, пов'язане з подальшим використанням отриманої лінгвосоціокультурної інформації з тексту, необхідно щоб учні володіли вмінням змінювати один вид читання на інший (переглядове читання переходить в ознайомлювальне, а ознайомлювальне переходить у вивчаюче, та враховувати мовну складність матеріалів для читання. Відповідно до спеціальних принципів навчання, читання країнознавчих текстів розглядається нами як мовленнєва діяльність, що має характеристики пізнавальної діяльності, що включає рецептивну, репродуктивну та продуктивну діяльність учнів профільної школи і передбачає перенесення

приймів смислової обробки інформації, якими володіє старшокласник під час читання рідною мовою.

Таким чином, ми конкретизували найбільш релевантні для нашого дослідження принципи формування соціокультурної компетентності старшокласників на уроках англійської мови і визначили шляхи їх реалізації. Зазначені принципи знайдуть своє відображення під час визначення принципів добору країнознавчих текстів і створення підсистеми вправ за нашою методикою.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Британ Ю. В. Формування професійно орієнтованої читацької компетенції у майбутніх викладачів англійської мови засобами інтернет-ресурсів. Вісник Чернігівського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки, 63, 2014. С. 185-192.

2. Азимов, Э. Г., Новый словарь методических терминов и понятий (теория и практика преподавания языков). Москва: ИКАР. 2009. 548 с.

3. Бирюк, О. В. Методичні передумови формування соціокультурної компетенції майбутніх учителів при навчанні читання іншомовних текстів читання. Вісник Чернігівського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки, 48, 2017. С. 26-30.

4. Бігич О. Б. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика. Київ, Україна: Ленвіт. 2014. 378 с.

5. Починок Т. В. Формирование у студентов языкового вуза социокультурной компетенции. Профільне навчання іноземних мов у старшій школі. Іноземні мови, 2, Київ, 2012. С. 5-9.

6. Фролова Т. М. Лінгводидактичні основи формування у старшокласників соціокультурної компетенції у процесі читання. Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Педагогіка та психологія, 8, 2015. С. 114-121.